

SWAHILI B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SOUAHÉLI B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SUAHELI B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 8 November 2000 (afternoon)
Mercredi 8 novembre 2000 (après-midi)
Miércoles 8 de noviembre del 2000 (tarde)

1 h 30 m

Name/Nom/Nombre

--

Number/Numéro/Número

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

QUESTION AND ANSWER BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name and candidate number in the boxes above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the Paper 1 questions (Text handling).
- Refer to the Text Booklet which accompanies this booklet.
- Answer the questions in the spaces provided.
- One mark is allocated per question unless otherwise indicated.

LIVRET DE QUESTIONS ET RÉPONSES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Écrire votre nom et numéro de candidat dans les cases ci-dessus.
- Ne pas ouvrir ce livret avant d’y être autorisé.
- Ce livret contient toutes les questions de l’épreuve 1 (Lecture interactive).
- Se référer au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.
- Un point par question sauf indication contraire.

CUADERNO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- Escriba su nombre y número de alumno en las casillas de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Refiérase al cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.
- Cada pregunta tiene un valor de un punto, a menos que se indique algo distinto.

EXAMINER EXAMINATEUR EXAMINADOR	TEAM LEADER CHEF D’ÉQUIPE LÍDER DE EQUIPO	IBCA
TOTAL /60	TOTAL /60	TOTAL /60

KIFUNGU A: NIHAME BONDENI! NIMELOGWA?

Jibu maswali yafuatayo kwa kuandika jibu lako katika nafasi iliyo wazi.

1. Kitu gani kilikuwa kinamshangaza mwandishi?

.....

2. Ustaarabu wa kwenye 'kota' ulimfanyaje mtu?

.....

3. Madai ya kampuni kwa wapangaji yalikuwa ni nini?

.....

4. Mpangaji anasema matokeo ya kuishi katika nyumba ya shirika ni nini?

.....

5. Kwanini mpangaji hajui yaliyoendelea nyumbani?

.....

Kwa mujibu wa habari uliyoisoma, chagua maana ya maneno yafuatayo na kisha uandike herufi ya jibu lako katika kisanduku pembeni mwa swali.

6. Kuhama na kuhamia (*mstari wa 3*)

- A. Kuondoka na kulinda ndege bondeni
- B. Kuondoka mahali na kurudi tena
- C. Kuwa mahali kisha ukaondoka
- D. Mchezo uchezwa kila mwaka

7. Aliniona miye juha (*mstari wa 6*)

- A. Aliniona mimi najua kuliko yeye
- B. Alinifanisha na jua
- C. Aliniona mimi mjinga
- D. Nilionekana najua mambo

8. Kizungumkuti (*mstari wa 15*)

- A. Kiingereza cha mkuti
- B. Taabu na kuhangaika
- C. Mtindo wa wazungu
- D. Kitu kizungukao mti

9. Upinzani geresha (*mstari wa 24*)

- A. Upinzani usio wa kweli
- B. Upinzani wenye gere
- C. Upinzani toka chama
- D. Upimaji katika mizani

10. Umbea na udaku (*mstari wa 42*)

- A. Watu wa Mbeya walao daku
- B. Maneno ya wapangaji
- C. Maneno yatokayo kwa siri
- D. Maneno ya uwongo na uchochezi

11. Majungu (*mstari wa 51*)

- A. Maneno ya fitina
- B. Maneno yaliyokuwa nje sasa yako ndani
- C. Maneno yanayoendelea kwa muda
- D. Maneno ya wapangaji

12. Haikufaa nazi, itaweza koroma? (*mstari wa 58*)

- A. Hawakuweza wenye hela sembuse huyu asiye nazo
- B. Hakuwa na uwezo kushinda nazi
- C. Hakuwa na uwezo kama koroma
- D. Koroma ni nazi iliyoharibika

13. Mitafaruku (*mstari wa 73*)

- A. Kipimo cha mita za ruku
- B. Urefu wa mita moja
- C. Fadhaa au matatizo
- D. Hali ya kuingiliwa katika maongezi

KIFUNGU B: WANANCHI WANAVYOFUIDI MATUNDA YA HIFADHI YA MBUGA ZA WANYAMAPORI

Sentensi zilizo katika sehemu B hapa chini, zimewekwa bila kufuata mpangilio wenye mtiririko na unaoleta maana. Zipange kwa mfuatano-sentensi ya kwanza, pili ... ili zilete maana inayotakiwa. Andika herufi ya mpangilio wako katika nafasi zilizo wazi kwenye sehemu A.

Sehemu A

Mfano: Sentensi ya kwanza **D**

14. Sentensi ya pili

15. Sentensi ya tatu

16. Sentensi ya nne

17. Sentensi ya tano

Sehemu B Sentensi

- A. La hashu! Kuja kwa watalii huambatana pia na maendeleo ya usafiri, elimu, kuwapo kwa ujirani mwema na kujulikana kwa nchi sehemu mbalimbali duniani.
- B. Hii ni kwa sababu faida za utalii ni nyingi kuliko watu wanavyofikiria.
- C. Isitoshe, watu hudhani kuwa watalii huleta faida kwa kukaa mahotelini na kulipa pesa tu.
- D. *Suala la faida za utalii linapaswa kuangaliwa kwa mapana na marefu.***
- E. Kwa mfano, watu wengi huchukulia kuwa ni Serikali tu ndiyo hufaidi kuja kwa watalii na kamwe hawahusishi kuja huko na maendeleo yao katika sekta mbalimbali.

Tafuta maana ya misemo iliyomo katika sehemu **A** kutoka katika sehemu **B**, kisha andika herufi ya uchaguzi wako katika kisanduku pembeni mwa swali. Maana za misemo katika kifungu **B** ni nyingi kuliko misemo yenyewe.

Sehemu A

Mfano: Hayawi, hayawi, huwa!
(Aya 1)

E

18. Wanakula meza moja. (Aya 2)

19. Baada ya dhiki faraja. (Aya 2)

20. Wanashiriki bega kwa bega.
(Aya 14)

21. Hifadhi mazingira yakuhifadhi.
(Aya 16)

22. Tembea ujionee usingoje
kuambiwa. (Aya 21)

23. Mgeni njoo mwenyeji apone.
(Aya 23)

Sehemu B

- A. Wanafanya kazi pamoja kwa ushirikiano.
- B. Kila mtu akatoa bega lake lishiriki.
- C. Kuja kwa watalii kunaleta maendeleo.
- D. Ukitembea kwa miguu utaona mengi.
- E. Jambo lililongojewa kwa hamu limetimia.**
- F. Meza yao ni kubwa wanakaa pamoja.
- G. Kuona kwa macho kuna faida zaidi kuliko kusikia.
- H. Hifadhi ya mazingira ni eneo zuri kwetu.
- I. Waliokuwa hawapatani sasa wanapatana.
- J. Mkaribishe mgeni chumbani kwa mgonjwa.
- K. Faraja ni jambo jema.
- L. Tusikate tamaa, mchumia juani hulia kivulini.
- M. Ukitunza mahali unapoishi, utaishi vizuri zaidi.

Jaza nafasi zilizoachwa wazi kwa kujibu maswali yanayohusu ufahamu wa kifungu cha habari ulichokisoma.

24. Mwandishi anataja faida ya kwanza ya utalii nchini kuwa ni.
.....
25. Watanzania hupata ajira za aina tatu zinazohusiana na utalii. Taja ajira hizo (alama 3).
(a)
(b)
(c)
26. Mbali na shule (elimu) wananchi walio kandokando ya hifadhi ya mbuga za wanyamapori wamefaidika na utalii kwa kupatiwa....
.....
27. Licha ya pesa, ni faida gani mwananchi huipata kwa kuwa na mbuga za wanyama?
.....

KIFUNGU C: ONYESHO LA PILI

*Katika sentensi zifuatazo, andika **K**, kama **Kweli** au **S** kama **Si kweli** kuhusiana na habari inayozungumzwa na kisha eleza sababu ya uchaguzi wako kwa mujibu wa kifungu cha habari ulichokisoma. Andika majibu yako katika nafasi zilizo wazi.*

Mfano: Mandhali ya onyesho hili ni ofisi ya Ikulu. **K**

Sababu za jibu lako: Rais wa nchi anaonekana akiwa mezani ofisini kwake, pamoja na wasaidizi

28. Jambo ambalo Rais Kapera alimwitia Waziri wa Utamaduni halikuwa dogo.

*Sababu za jibu lako:
.....*

29. Waziri wa Utamaduni anatetemeka kwakuwa hakujiandaa vizuri kutoa taarifa ya maendeleo na mipango ya Wizara yake.

*Sababu za jibu lako:
.....*

30. Waziri wa Utamaduni alikuwa mwenye kuheshimu ndoa za watu wengine.

*Sababu za jibu lako:
.....*

31. Waziri wa mambo ya Ndani alikuwa ni wa pili kwa kuingia kumwona Rais.

*Sababu za jibu lako:
.....*

32. Rais Kapera hakuwa mzee kwa cheo tu bali hata kwa umri.

*Sababu za jibu lako:
.....*

33. Waziri wa Ulinzi alishindwa kukaa kwakuwa hakukuwa na viti vya kutosha.

*Sababu za jibu lako:
.....*

34. Inaelekea Waziri wa Ulinzi alikuwa anataka kufanya mapinduzi.

*Sababu za jibu lako:
.....*

35. Onyesho hili linawasuta watawala wasiokuwa makini.

*Sababu za jibu lako:
.....*

Waziri wa utamaduni haelekei kufahamu maana ya dhana anazozieleza, ambazo ziko katika sehemu A. Chagua maana ya dhana hizi iliyo **bora zaidi** kutoka katika sehemu B. Andika herufi ya uchaguzi wako katika kisanduku pembeni mwa kila dhana.

Sehemu A		Sehemu B	
36. Utamaduni	☐	A. Michezo kama vile ngoma, kuimba na kuruka.	
		B. Kuvaa mavazi ya miti na kula kwa mikono.	
37. Maendeleo	☐	C. Asili, jadi na desturi za kundi la jamii fulani.	
		D. Mfumo wa mawasiliano wenye maana baina ya watu.	
		E. Watu wanapongea Kiswahili.	
38. Mila	☐	F. Hali ya kusonga mbele kimawazo na kiuchumi.	
		G. Mavazi ya jami fulani.	
		H. Desturi za jumla za jamii fulani.	
39. Lugha	☐	I. Kuwa na pesa.	

Kutoka kwenye kifungu cha habari ulichokisoma, tafuta msamiati (au kifungu cha msamiati) wenye maana ya maneno yanayoelezwa hapa chini. Andika jibu lako kwenye nafasi iliyo wazi.

40. Mwandishi binafsi wa Afisa, yaani mtu afanyaye kazi ya kuandika kumbukumbu.

.....

41. Mashairi ya kujibizana baina ya watu wawili au zaidi.

.....

42. Mate membamba yamtokayo mtu usingizini/au anapokula kitu kitamu.

.....

43. Tabia ya kujipendekeza ili upate cheo au kitu fulani.

.....

44. Tabia ya kusema maneno makali yenye kuudhi pengine yenye matusi.

.....

KIFUNGU D: YANGA TUTOENI KIMASOMASO J'MOSI

Baadhi ya maneno au sehemu za maneno zimetolewa kutoka katika kifungu cha habari ulichokisoma. Tafuta maneno hayo kutoka katika orodha ya maneno hapa chini, ili kujaza nafasi zilizo wazi na kuleta mtiririko wa habari wenye kuwa na maana. Andika maneno hayo katika nafasi za maswali zilizo wazi hapa chini.

ANGALIA: Orodha ina maneno mengi zaidi kuliko nafasi zilizo wazi kwenye habari.

Orodha ya maneno

WAPI	IME-	WALIOSAJILIWA	ILIKUWAPO	ILIYO-
ZILIZO-	YA	TENA	INAZO	ILICHABANGWA
WALINYUKWA	JUU YA-	KWA KWELI	KWA	INABORONGA
ITAPEPERUSHWA	INAPEPEA	VIGEZO	ZISINGE-	WALIO NA-
INA	WALIONA	AMA	WANGEITWA-	LAKINI

Mfano: **Iliyo-**

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53. Sita kati ya sentensi zifuatazo zinasema kweli. Tafuta sentensi hizo na uandike herufi zake katika nafasi iliyowazi mkono wa kulia. (alama 6)

A. Nchi ikiwa ndogo na uwezo wake wa kimpira unakuwa mdogo.	☐
B. Michezo huifanya nchi ijulikane duniani.	
C. Wingi wa watu nchini unaamanisha pia ujuzi wa mambo kama vile soka.	☐
D. Habari inaongelea mashindano ya makombe mawili ya soka barani Afrika.	
E. Kutoa mtu kimasomaso ni kumfanya awe na furaha.	
F. Kushindwa kwa Stars kunamaanisha pia kushindwa kwa Yanga.	☐
G. Tanzania ilikuwa na nafasi moja ya uwakilishi katika soka.	
H. Ushindi katika soka hutegemea maandalizi na mazoezi.	
I. Yanga imefuzu baada ya kucheza robo fainali.	☐
J. Kimichezo uzalendo ni kuiunga mkono timu inayoliwakilisha Taifa.	
K. Yanga haina wachezaji wa kutosha.	☐
L. Katika kuliwakilisha Taifa, mchezaji yeyote mzuri anaweza kuichezea Yanga.	
M. Timu ya Yanga bado inategemea msaada kutoka Serikalini katika kujiendeleza.	☐
-